

TILTAKSSTRATEGI FOR BRUK AV NÆRINGS- OG MILJØMIDLENE I LANDBRUKET KRØDSHERAD

2016 - 2019

Vedtatt i møte 18. desember 2015 med Krødsherad Bondelag, Krødsherad bonde – og småbrukarlag, Krødsherad og Modum Skogeierområde

1. Bakgrunn.

Tilskudd som bevilges i henhold til *"Forskrift om miljøtiltak i jordbruket"* kommer fra bevilgninger over jordbruksavtalen. Tilskudd som bevilges i henhold til *"Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket"* kommer fra poster direkte over statsbudsjettet.

Tilskuddsordningen som heter «Spesielle miljøtiltak i landbruket» forkortes til SMIL og tilskudd til «Nærings- og miljømidlene i skogbruket» forkortes til NMSK.

"Forskrift om miljøtiltak i jordbruket" ble endret fra februar i 2015, og det er nå bare de som er berettiget produksjonstilskudd som kan få SMIL-midler.

Det er kommunens oppgave å fastsette retningslinjer for bruken av midlene. I dette arbeidet har Krødsherad Bondelag ved Kristoffer Svalastog Skinnes og Truls Erik Hennem, Krødsherad og Modum Skogeierområde ved Steinar Skinnes, Krødsherad Bonde og Småbrukarlag ved Einar Grimelid og Krødsherad kommune ved Erik T. Bjøre og Tone Ranheim Rolfstad bidratt.

2. Målsettinger for landbruket i Krødsherad.

- Søke å opprettholde produksjonsvolum og sysselsetting innen tradisjonell jordbruksproduksjon minst på dagens nivå innenfor rammen av lokale og nasjonal miljømål
- Opprettholde skogproduksjonen minst på dagens nivå. Sikre fortsatt høy virkeskvalitet i framtidsskogen bl.a. ved økt satsing på ungskogpleie. Øke avvirkingen i skogen opp mot potensialet.
- Innenfor rammen av en langsiktig arealutnyttelse av dyrket mark, skog og utmark skal landbruket gi grunnlag for utvikling av tilleggsnæring og etablering av ny næringsvirksomhet.
- Hindre avrenning og forurensning fra landbruksarealene. Forebygge erosjon
- Søke å holde jordbruksarealene i hevd og sikre et sterkt jordvern.
- Ta vare på kultur- og miljøverdier i skogen og på utmarksarealer
- Arbeide for å sikre bosetting på alle bruk

3. Utfordringer for landbruket i Krødsherad.

a) Jordbruk:

- Gjengroing av gamle beiter og arealer med dårlig arrondering. Gjengroing langs vann og vassdrag slik at utsikt og tilgjengelighet forringes og forsvinner.
- Avrenning og erosjon fra jordbruksområder.
- Gamle grøftesystemer som ofte er underdimensjonert i forhold til ekstremvær.
- Forfall av gamle bygninger som er viktige elementer i kulturlandskapet.
- Ivareta biologisk mangfold.
- Bevare en god vannkvalitet i alle vassdrag.
- Bruk av utmarksbeiter.

b) Skogbruk:

- Holde et høyt aktivitetsnivå på tynning og sluttavvirkning.
- Vedlikeholde og oppruste skogsveinettet
- Etablering av ny skog og pleie av ungskog for å høyne produksjonen av virke med god kvalitet.
- Ivareta biologisk mangfold.
- Større verdiskapning lokalt.

4. Eksempel på prioriterte miljøtiltak:**a) Miljøtiltak i jordbruket (i prioritert rekkefølge):**

- Det bør prioriteres hydrotekniske tiltak der det er forurensningsfare.
- Fangdammer er en viktig miljøfaktor. Dammene bremser og reduserer forurensningen.
- Rydding og inngjerding av gamle beiter i kulturlandskapet, der søker kan dokumentere et tilstrekkelig beitepress.
- Omlegging fra korn til gras bør prioriteres i erosjonsutsatte områder.
- Verneverdige bygninger i kulturlandskapet bør ivaretas.
- Informasjon og skjøtsel av kulturminner.
- Tiltak i forbindelse med ferdselsårer i kulturlandskapet.

b) Nærings- og miljøtiltak i skogbruket:

- Tilskudd til skogkultur.
- Skjøtsel av kantsoner mot vann og vassdrag.
- Aksjonsrettet skogkultur – dvs. prosjektleder som aktiviserer grunneierne i samarbeid med nabokommunene.
- Tiltak som ivaretar miljøverdier som for eksempel friluftsliv og dyreliv.
- Hydrotekniske tiltak

Ingen av listene er uttømmende. Tiltak som klart er i henhold til forskriftenes formål vil bli vurdert.

c) Generelle betraktninger:

- Det er tiltak som fremmer økt matproduksjon som blir prioritert. Tilskudda skal gå til **de aktive bøndene**.
- Tiltak i områder som er vurdert som verdifulle mht biologisk mangfold, og i kulturhistorisk- og kulturlandskapssammenheng vil bli prioritert høyt
- Tiltak som hindrer forurensning må prioriteres høyt.
- Tiltak som omfatter større områder og/eller som inkluderer samarbeid mellom flere grunneiere bør prioriteres høyt.

5. Forvaltning av nærings- og miljøtiltakene:**a) Generelt:**

- Det er kun søkere som mottar produksjonstilskudd som kan søke denne ordningen. Det er vår definisjon på aktive bønder.

- Det vises til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.
- Alle tilskudd beregnes ut fra en plan med kart og godkjent kostnadsoverslag og/eller dokumenterte kostnader. Det skal framlegges dokumentert regnskap før sluttutbetaling.
- Søknaden skal være ferdig godkjent før tiltaket settes i gang.
- Søknadsfrist 1. mai, hovedomgang, og en ekstra søknadsomgang 1. september hvis det er igjen midler. Søknad om tilskudd til skogkulturtiltak vil bli vurdert fortløpende som tidligere.

b) Miljøtiltak i jordbruket (SMIL -midler):

Miljøtekniske tiltak:

- Fangdammer. Inntil 70 % som veiledende øvre grense.
- Hydrotekniske tiltak; eks sikring av planerte områder, åpne avskjæringsgrøfter, grøfterensk m.m. Inntil 40 % som veiledende øvre grense. Det oppfordres til fellestiltak mellom flere grunneiere, og dette gis inntil 50 % tilskudd. Planlegging av fellestiltak kan tas med som en del av kostnaden for tiltaket.

Gammel kulturmark/rydding:

- Tilskuddssats inntil 40 % som veiledende øvre grense.
- Krav om tilstrekkelig beitepress. Bør være i tråd med hva som blir godkjent jfr. dyretall i søknad om produksjonstilskudd.
- Krav om beiting i min. 10 år. Kan oppfylles ved bortleie i min. 10 år.
- Kvist skal samles i haug (ikke nødvendigvis krav om brenning)
- Krav om permanente gjerder.
- Etter at tiltaket er gjennomført, skal arealet kunne godkjennes som innmarksbeite jfr. AR5 i Skog og landskap.
- Spesielt verdifulle kulturlandskap prioriteres

Biologisk mangfold:

- Inntil 100 % som veiledende øvre grense. Dette fordi disse tiltakene sjelden har noen næringsmessig verdi.

Restaurering av bygninger:

- Tilskuddssats inntil 25 %.
- Tilskuddet skal gå til eksteriørmessige utbedringer. Restriktive til innvendige utbedringer.
- Arbeidet skal gjennomføres etter antikvariske prinsipper. Ta gjerne kontakt med kulturvernkonsulent hos Buskerud Fylkeskommune under planlegging av tiltaket.
- Bygningsmiljøets helhet er svært viktig ved vurdering av søknaden.

c) Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-midler):

- Tilskudd til ungskogpleie, 40 % av godkjente kostnader. Med ungskogpleie menes grasrydding, lauvrydding og avstandsregulering i ungskog.
- Tilskudd til suppleringsplanting, 40 % av godkjente kostnader.
- Tilskudd til markberedning, 40 % av godkjente kostnader.
- Tilskudd til stammekvisting på furu og lauv, 40 % av godkjente kostnader.

- Tilskudd til skjøtsel av kantsoner mot vann og vassdrag i prioriterte områder, med inntil kr. 400,- pr. daa.
- Tilskudd til massevirke furu fra førstegangstynning, 30 kr/kbm.
- Prosjekt veiplanlegging. Avsatte midler er tenkt prioritert til gratis veiplanlegging i prosjekter hvor skogeierne trenger et beslutningsgrunnlag for å avgjøre om de ønsker å bygge/ruste opp skogsbilvei eller ikke.
- Skogkulturprosjekt: Prosjektleder ansettes for oppsøkende virksomhet, veiledning til skogeiere og ledelse av ryddegjeng.

Ungskogpleie/suppleringsplanting/markberedning/stammekvisting: Tilskudd godskrives i forbindelse med registrering av regninger på skogfondet. Etterskuddsvis tildeling. Prosentvis tildeling etter godkjente kostnader.

6. Følgende tilskuddsordninger administreres av Fylkesmannen:

- Organisert beitebruk
- Opprusting og nybygging av skogsbilveger
- Tilskudd til områdetakst i skogbruket

7. Vedtaksmyndighet/tildeling/klage.

Vedtaksmyndighet for enkeltsøknader for alle ordningene er tillagt rådmannen. *Vedtak kan påklages og vil da bli behandlet i Formannskapet. Hvis klagen ikke tas til følge, sendes saken videre til Fylkesmannen i Buskerud for avgjørelse.*

Kultur- og naturlandskap ved Noresund. Skinneshalvøya i bakgrunnen